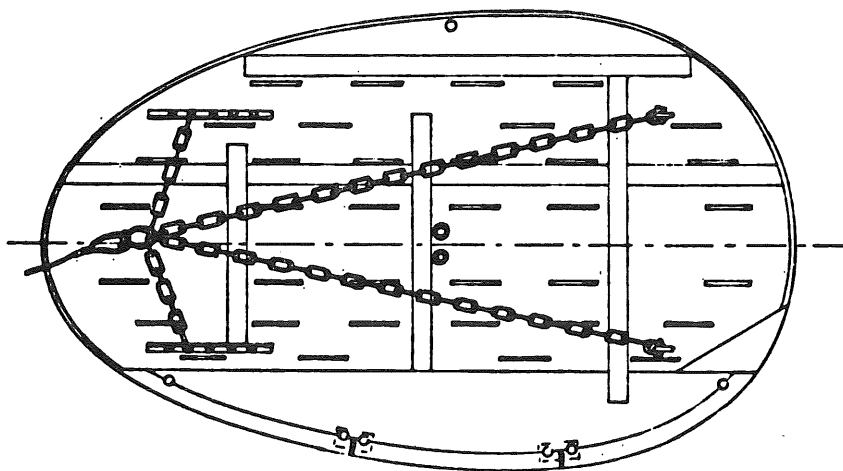
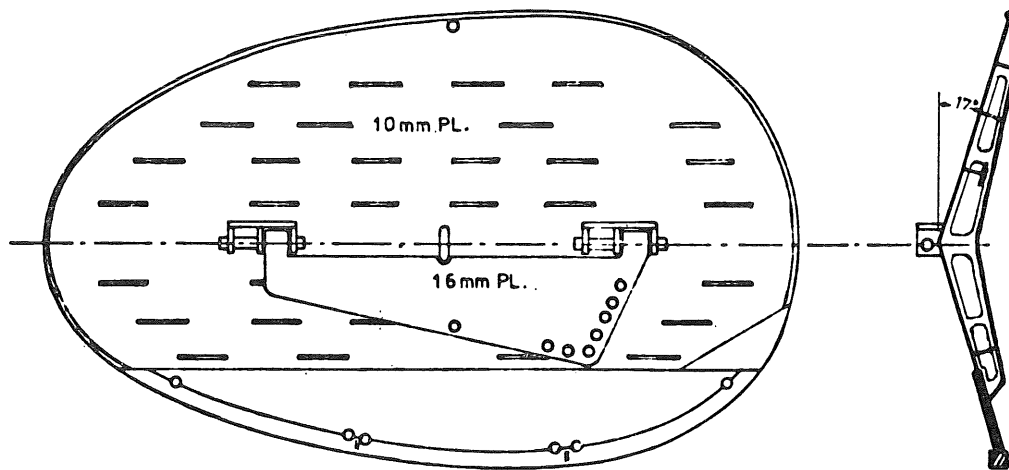

RAPPORTER

Nr. 2 1979

TRÅLSKOVLER (SPLITTSKOVLER)

FISKERIDIREKTORATET

BERGEN

September 1979

144/1454

INNHold

Rapport fra loddeleding ved Jan Mayen med «Michael Sars» 27/3—6/4 1979	3
Rapport fra loddeundersøkelser ved Jan Mayen med m/s «Sissel Marianne» fra 2. til 15. mai 1979	5
Rapport fra kolmuleundersøkelse med m/s «Havdrøn» i tiden 17/3—28/3 1979	6
Rapport fra m/s «Selvåg Senior» om leiting og fiskeforsøk etter kolmule ved Porcupinebank 1/3—18/3 1979	7
Rapport fra forsøksfiske etter kolmule i Sogn og Fjordane våren 1979 med m/s «Skogholm»	7
Rapport fra leiting etter polartorsk med m/s «Triplex» fra 7/5—23/5 1979	8
Rapport fra leitefiske etter pigghå med m/s «Brimøy» i tiden 26/3—30/3 1979	9
Rapport fra leitetjeneste etter sei med garn på strekningen Haltenbanken—Røstbanken i tiden 26/3—9/4 1979	10
Rapport fra forsøksfiske med not etter sei i tiden 14/5—21/6 1979 med m/s «Mari Johanne»	12
Rapport fra forsøksfiske etter makrell med drivgarn fra Oslofjorden til Ryvingen 2/5—16/5 1979 med m/s «Bris»	14
Rapport fra forsøksfiske etter makrell med m/s «Myntevik» fra Ryvingen til vest av Feistein fra 2/5—16/5 1979	14
Rapport fra forsøksfiske etter makrell med garn fra 2/5—16/5 1979, s.v. av Utsira til vest av Bulandet med m/k «Feiøy»	15
Fra Nordsjøutvalgets forsøk med trål — oterbord — februar 1979	16

Av Gunnleiv Sangholt, Fiskeridirektoratet

Etter det forholdsvis gode loddefisket ved Jan Mayen i august og september 1978 planla Fiskeridirektoratet flere tokt i løpet av 1979, for å få bedre kjennskap til loddeforekomstene i Jan Mayen sone. Toktet med m/s «Michael Sars» var det første i rekken av disse, og en tok særlig sikte på å klarlegge om lodda gytte ved Jan Mayen på denne årstiden.

M/S «Michael Sars» Fiskeridirektoratets nye forsknings- og leitefartøy, er utstyrt med de mest avanserte fiske-leiteinstrumenter. Videre er den utstyrt med både bunntrål og pelagisk trål og har ellers utstyr for innsamling av planktonprøver, bunnprøver og vannprøver.

Navigasjonsinstrumentene er de nyeste på området, og alt i alt er fartøyet særdeles velegnet for oppdraget.

RESULTAT

Kartet viser ruta som ble fulgt, stasjoner for tråling med bunntrål og pelagisk trål, stasjoner for temperaturmåling med bathytermograf eller CTD-sonde, og isgrense slik den ble observert.

Bunnprøver ble tatt med grabb på fire stasjoner nær øya på 15—140 meters djup.

En fulgte 71-graden vestetter mot Jan Mayen. På 06° 30' V kom en i is som lå i en tunge søretter øst for øya. Sørsida av øya var isfri og her fikk en undersøke like til land. Det lå imidlertid en solid isbarriere på stranden. Etter først å ha undersøkt langs sørkysten av Jan Mayen, krysset en med 15 mils mellomrom hele området søretter til delelinjen mot Island fra 07° V til isgrensen som lå fra Sørkapp og SV-etter.

Det ble målt minustemperaturer fra overflaten til bunn eller 80 m over hele området vestenfor 04° V og nordenfor 70° N. Høyeste temperatur, nær 2°, ble målt rundt 150 m's djup i området 50 til 80 mil SSØ for øya.

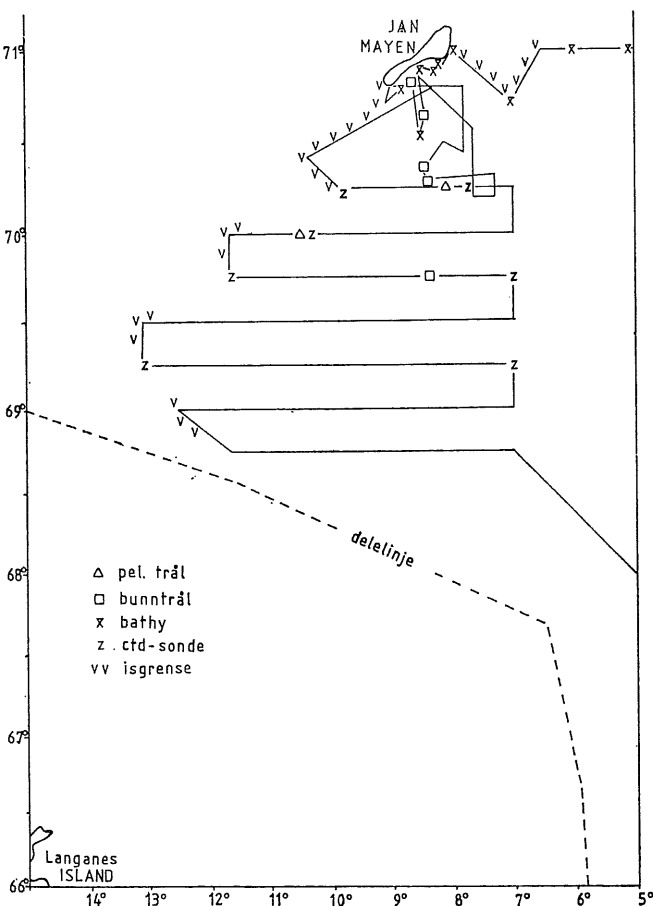
Det ble ikke registrert lodde i det undersøkte området. Av registrering hadde en bare til dels store «stimer» av krill over et stort område mellom 70° 15' og 69° 15' N fra 08° til 12° V. Krillen sto i forskjellig djup fra 75 til 250 m. Den viste godt på 120 khz-loddet, men ikke, eller meget dårlig, på 38 khz-loddet og på sonaren. To trålforsøk med pelagisk trål bekreftet at registreringa var krill.

Det ble gjort trålforsøk med bunntrål på 80-, 200-, 300-, 400- og 800-meters djup. Fangsten ble på 80 m ingenting, på 200 m 13 stk. lodde og noen få polarorsk og polarulker, på 300 m 3 l. lodde, 5 l. polarorsk, en del polarulker og 4 l. reker, på 400 m.

1 000 kg reker, på 800 m 1 blåkveite og en del små rokker og polarulker. Tabell 1, lengde og stadiumfordeling viser at sjøl om lodda var forholdsvis stor, fra 13,5 til 18,5 cm, var det bare 33 prosent modnende lodde, mens resten, 67 prosent, var umoden. Polartorsken var fra 10 til 17 cm. Reka var av fin kvalitet og reketrålerne ble orientert.

KONKLUSJON

De hydrografiske forholdene tilsier at lodda ikke vil gyte ved Jan Mayen på denne årstid. Lodda vil normalt ikke gyte i vann kaldere enn 3°, og så høy temperatur vil en ikke finne ved Jan Mayen før sola varmer opp strandbeltet. Det ble ikke registrert lodde og toktet gir således ingen indikasjon på at gyting av kommersiell størrelsesorden kan forventes i løpet av våren/sommeren. Sammensetningen av de enkeltindividene av lodde som ble fanget i bunntrålen viser at dette ikke var gytelodde. Bare 33 prosent var modnende og vil sannsynligvis gyte til sommeren, mens 67 prosent ikke vil gyte før neste år. Det er

imidlertid vanlig å få enkeltindivid av lodde i bunntrål i et loddeområde, så disse prøvene bør ikke tillegges for stor vekt.

Mye lodde kunne oppholdt seg i områdene NØ, N og V av Jan Mayen som var dekket av is. Det var gode forhold for reketråling sør av Jan Mayen.

Det ble registrert mye krill sør av Jan Mayen. Det så ut som det ikke var forhold for bunntråling etter vanlige bunnfiskarter ved Jan Mayen. Bunnforholdene tillot tråling, men det fantes ikke fisk.

Tabell 1. Prosentvis fordeling av lengde og modenhetsgrad av lodda ved Jan Mayen 31.3. 1979

Lengde	Antall	Stadier	Antall
13,2		2	67
13,5	4		
14,0	1	3	13
14,5	7		
15,0	11	4	20
15,5	18		
16,0	22		
16,5	11	Umoden	67%
17,0	9		
17,5	10	Modnende	33%
18,0	5		
18,5	2		
Total	100		100

RAPPORT FRA LODDEUNDERSØKELSER VED JAN MAYEN MED M/S «SISSEL MARIANNE»
FRA 2. TIL 15. MAI 1979

Av Gunnleiv Sangolt, Fiskeridirektoratet

Etter det forholdsvis gode loddefisket ved Jan Mayen i august/ september 1978, var det stor interesse for å undersøke mulighetene for loddefiske også til andre årstider. Og sjøl om toktet med m/s «Michael Sars» i månedsskiftet mars/april ble temmelig negativt, var det flere loddebåter som anmodet Fiskeridirektoratet om støtte til en forsøksstur også i mai. Fiskeridirektoratet gjorde da en avtale med m/s «Sissel Marianne» av Harstad om en to ukers tur i første halvdel av mai.

Metode

M/s «Sissel Marianne» er en moderne loddesnurper som laster 6 000 hl. Den var utstyrt med to loddenøter. Leiteinstrumentene var en sonar, type Simrad S'B-2, og et Simrad E H-ekkolodd. Det var tatt med et fisketermometer for å sjekke temperaturen. Hensikten med turen var å klarlegge om gytelodde var begynt å samle seg ved Jan Mayen i fangstbare konsentrasjoner.

Resultat

Kartet viser hvordan det ble krysset rundt øya. Det ble særlig undersøkt grundig på bankplatået øst og sør av øya fra kloss i land

Tabell 1. Prosentvis fordeling av lengde og modenhetsgrad av lodde ved Jan Mayen 6. mai 1979.

cm	N 70°46' W 09°14'		N 70°52' W 07°54'			
	antall	stad.	antall	antall	stad.	antall
13.0		2	4		1 + 2	97
13.5				1		
14.0	2	4	86	6	4	3
14.5	2			14		
15.0	4	5	10	17		
15.5	13			25		
16.0	14			26		
16.5	19	umoden	4	8	umoden	97
17.0	25			2		
17.5	7	modnende	96	—	modnende	3
18.0	9			1		
18.5	4					
19.0	1					
Totalt	100		100	100		100

til eggkanten, da man anså dette for det mest sannsynlige gyteområdet for lodda. Temperaturen ble sjekket, men viste minusgrader fra overflaten til 80 m eller bunn. Det ble også flere ganger undersøkt over Marøbanken, vest av øya, men her var det bare enda kaldere.

Det var vedvarende nordavind med snøbyger gjennom hele perioden. Ishindring fantes ikke.

Til tross for negative registreringer ble det tatt mindre kvantum av lodde av rekestrålerne, og to

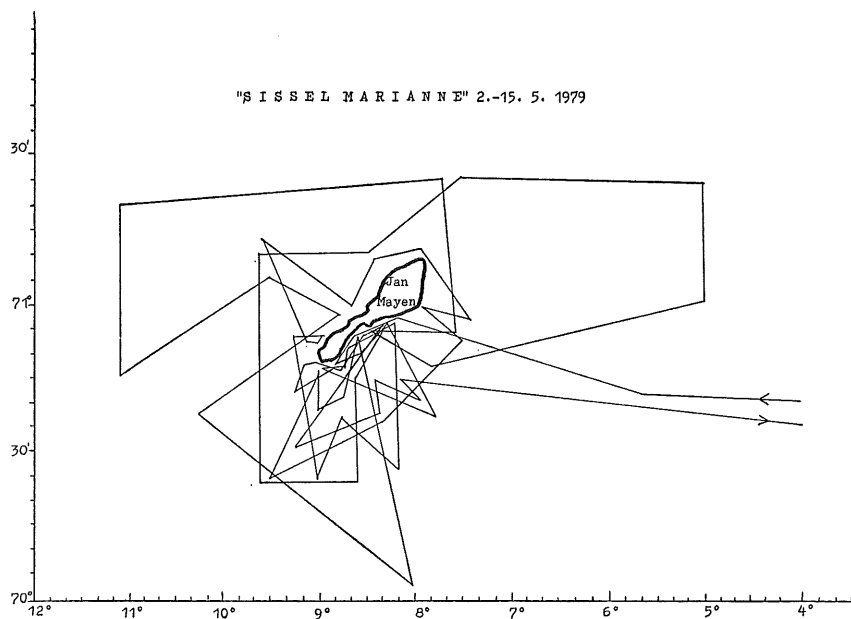
prøver ble opparbeidet. Den ene var fra 5 mil sør av øya og var overveiende modnende lodde fra 14 til 19 cm som vil komme til å gyte i juni, mens den andre som var fra Sarsbanken, ca. 8 mil øst av øya, var overveiende moden lodde fra 13,5 til 18 cm (tabell 1).

Fra Sarsbanken fulgte det med en del rogn i rekestrålen til m/s «Kjelløy» som ved første blick kunne se ut som lodderogn, men som ved analyse ved Fiskerihøgskolen viste seg ikke å være fra lodde, men sannsynligvis fra polarbrosme eller ulvefisk.

8—10 norske rekestrålere driftet ved Jan Mayen hele perioden og i tillegg var det en islandsk, en færøysk og en russisk rekestråler i området.

Konklusjon

I likhet med toktet før påske med m/s «Michael Sars» ble det konstatert en del modnende lodde ved Jan Mayen, som sannsynligvis vil gyte der i juni. Før påske var lodda en blanding av modnende og umoden, mens den nå så ut til å ha skilt seg i rene modnende eller umodne forekomster. Dette er en indikasjon på at gytetiden nærmer seg. Men det forhold at lodde ikke er registrert på sonar og ekkolodd, tyder på at det er beskjedne forekomster.

Av *Vermund Dahl*

INNLEDNING

M/S «Havdrøn» skulle overleveres til de nye eierne i månedsskifte mars/april. På grunn av den korte tiden som var til rådighet, måtte en derfor legge vekt på å få krysset over mest mulig område for å få en oversikt over registreringene av kolmule. Skipper om bord var Endre Sandtorv og toktleder var Vermund Dahl.

Det vanlige er at kolmulen er å finne i områdene vest av Irland, langs bankekantene til vest av Porcupinebank i mars måned. Båten gikk fra Bergen den 17.3. kl. 16.00. På grunn av at loddekvoten var tatt av de fleste ringnotbåtene var det allerede kommet noen båter vestover til fangstfeltene. Mandag den 19.3. hadde vi en samtale med «Selvåg Senior» som hadde undersøkt langs eggakanten sørover til sørkanten av Porcupinebank. Kolmulen sto meget dypt og var ikke kommet i fangstbare mengder langs eggakanten. På grunn av dette ville en først undersøke området nordfra og sørover.

RESULTATER

Den 19.3. kl. 08.00 passerte en eggakanten vest av Butt of Lewis. Noen svake slørregistreringer i posisjon N 58°45' V 08° 34'. Fra denne posisjon gikk en over til Rosemary Bank, derfra NO til Færøyryggen. Den 20.3. kl. 09.00—10.00 endel slør langs eggakanten i området N 60° 00 mellom W 06° 10' og 06° 35'. Forekomstene var lite brukbare. Fra denne posisjon krysset en hele kanten sørover til Porcupinebanken. En registrerte igjen svake slørregistreringer omkring N 58° 50'—40' omkring V 08° og 09°. Fra ovennevnte posisjon til N 56° 30' og V 09°00' var det ingen registreringer. Videre sørover var det svake slørregistreringer og enkelte dotter som sto dypt og utenfor eggakanten. Registreringen sto dårlig til for trål og var lite konsentrert. Sjøtemperaturen i området var +8,5°, ca. 1° lavere enn året før til samme tid.

Den 23.3. var en i SV kanten av Porcupinebank. Det ble krysset både dypt og grunt langs eggakanten, uten å finne brukbare forekomster. I posisjon N 53°35' V 14°00' undersøkte en med trålen noen svake registreringer. Fangsten besto av 5 hl stor kolmule som ikke var begynt å gyte, posen var kledd med laksesild.

Fra ovennevnte posisjon undersøkte en NO-over, på dypere vann og registrerte slør i noe ujevn dybde til N 56° 30' V 09° 15'. Fra 57° 00' V 09°15' satte en kurs vestover i retning av Rockall. Den 24. og 25.3. undersøkte en områdene rundt Rockall uten å finne nevneverdig registrering av kolmule. Sjøtemperaturen var ca. 1° lavere enn lenger øst. Det blåste liten til stiv nordlig kuling i området og registreringsforholdene var ikke de beste.

Den 26.3. var en igjen tilbake langs eggakanten vest av St. Kilda — det var fremdeles ingen brukbare registreringer.

Om kvelden avsluttet en undersøkelsene langs eggakanten og satte kurs for Bergen. En hadde i forveien gjort avtale med m/s «Senior» som lå innunder St. Kilda om å fortsette undersøkelsene sørover langs eggakanten og orientere båtene som lå i havn i Stornoway, og sende melding til Fiskeridirektoratet frem til fisket kom igang.

«Senior» meldte om gode registreringer av kolmule den 2.4. på nordsiden av Porcupinebank og i dette området ble de første fangstene tatt. Den 5.3. begynte fangstingen på nordsiden av N 56° 30' og fisket trakk sakte nordover mot St. Kilda. Etter uttalelse fra båter som var i området var registreringene langs bakkekantene meget gode.

KONKLUSJON

Kolmulens opptreden på feltene SV av Irland syntes dette året å være noe forskjellig fra tidligere år. Sannsynligvis skyldes dette temperaturene som var noe lavere enn de forutgående årene. Kolmulen trakk heller ikke inn til bankekantene i sammenhengende slør før omkring månedskifte mars/april. Det er sannsynlig at noen av de norske båtene som lå og ventet på kolmulen på nordsiden av 56° 30' hadde begynt fangstingen noen dager tidligere om det hadde vært tillatt å fiske på sørsiden av N 56° 30' mellom V 09°00' og V 12° 00'. (Det sperrede området er ca. 180 n. mil langs eggakanten).

Værforholdene i mars var ikke av de beste, og det hadde sansynligvis vært vanskelig å få til noe sammenhengende drift i mars selv om kolmuleregistreringene hadde stått gunstigere til.

RAPPORT FRA M/S «SELVÅG SENIOR» OM LEITING OG FISKEFORSØK ETTER KOLMULE
VED PORCUPINE BANK 1/3—18/3 1979

Av skipper Odd Sørheim

På grunn av uventede problemer under kort verkstedopphold i Bodø ble avgang fra Halså noe senere enn planlagt.

Fredag 9/3 1979. Tatt inn trålen og utstyr på Halså.

Lørdag 10/3 1979 kl. 0.30. Avg. Halså. Prøver trålen utenfor Brønnøysund. Feil med fangstmåler. Vansker med reservedeler lørdag og søndag gjør at en først er klar for avgang Ålesund 12/3 1979 kl. 02.40.

Onsdag 14/3 1979 kl. 12.00. Pos. N 57° 13' W 09° 30'. Ingen registreringer i området vest og SW av St. Kilda. Kontakt med andre båter som har vært i området ca. 1 døgn tidl., gjør at en finner det mest hensiktsmessig å gå direkte til Porcupinebanken.

Torsdag 15/3 1979. Krysser langs kanten fra 200—250 fv. fra V 12° 05' N 53° 57' til V 12° 55' N 53° 52'. Herfra satt kursen mot N 53° 00' V 14° 05'. Noe kolmuleslør registrert mellom V 12° 05' til V 12° 55' i nordkant av Porcupine bank. «Ny Dolsøy» og «Torbas» forsøkte tråling i samme området 14/3 1979, men det ble ikke tatt fangst. Kolmulen svært vill og går ikke i trålen. Kl. 16.00. Pos. N 52° 57' V 14° 09', kurs SO. Kl. 21.00 Pos. N 52° 20' V 13° 40', kurs RV 90'. Ingen registrering i SV og vest eller sørkant av Porcupine banken.

Fredag 16/3 1979. Fortsatte å krysse i området SO av Porcupine banken. Kl. 08.00. Pos. N 52° 30' V 12° 14'. Ingen registreringer i sør eller sørøstlige

del av Porcupine bank. Eneste registreringer av betydning på dette tidspunkt i nordkant av Porcupine banken mellom 12' og 13' V på svært ujevn bunn. Portugisisk fartøy opplyser å ha fisket brukbart en uke tidligere i vestkant av Porcupine bank hvor det også er brukbar trålbunn.

Vedkommende fartøy opplyste at de hadde fulgt kolmulen fra dette området til nordkant av Porcupine banken, hvor de hadde knust en trål i bunnen. Fant det derfor riktig å lete i det området som vi ikke hadde lov å fiske, langs kanten fra V 12' N 54° til N 56° 30' for å se om det var kolmule i området like sør for sperrelinjen på N 56° 30'. Fredag kveld 16/3 økte vinden til NO—6.

Lørdag 17/3. Dårlige leteforhold, ingen registrering. 18/3 1979. Kl. 12.00. Pos. N 56° 25' V 09° 13'. 18/3 1979. Kl. 20.30. Lagt på drift. N 57° 24' V 09° 25'. Noe tynt slør å se i dette området.

Mandag 19/3 1979. Ingen fangstbare registreringer. Kontakt med «Havdrøn» som nå skal overta letingen.

Det synes etter hvert klart at det er for tidlig på året til at kolmulen har samlet seg for gyting. Om situasjonen er spesiell for 1979 p.g.a. de uvanlige kalde værforholdene er fremdeles ubesvart.

Ankom Stornoway 20/3 kl. 09.30 og la stilt for å avvete situasjonen.

RAPPORT FRA FORSØKSFISKE ETTER KOLMULE I SOGN OG FJORDANE VÅREN 1979
MED M/S «SKOGHOLM»

Av Skipper Ole O. Hettervik

Startet forsøksfiske den 20/3 1979, gikk da til Bergen for å ta is og kasser fra Halvard Lærøy, samt en mann fra Fiskeridirektoratet. Går fra Bergen den 21/3 kl. 1700 og stopper i Eivinvik om kvelden kl. 2230.

Registrerte en del sild rundt Eivinvik. Går den 22/3 om morgenen fra Eivinvik innover Sognefjordens sørside, stopper i Fuglsetfjorden kl. 1400, men går i kveldingen videre innover, undersøker Fuglsetfjorden, Ortnevik, Finnefjorden, Arnafjorden og Vik, ingen kolmuleregistrering.

Går fra Vik den 23/3 om morgenen, innover til Kaupanger for å lete videre utover om kvelden. Undersøker da Kaupanger innover til Årdal, går så

utover til Nattvik, Fresvik og Fimreite, ingen registrering av kolmule, bare noen sprette forekomster av brisling.

Går videre fra Fimreite den 24/3 om morgenen for å lete utover nordsiden av Sognefjorden. Fikk brukbare registreringer av kolmule lørdagskvelden i Sværefjor og Vetlefjorden, den står på 60—70 favners dyp.

På grunn av helligdagsfredningen kunne vi ikke legge ut lyset, går innover til Balholmen, og venter til helligdagsfredningen er over den 25/3 kl. 2400. Legger ut lysbåten den 26/3 kl. 0000 og kastet kl. 0400. Fangst 15 tonn kolmule, som ble iset i kasser og delvis i bulk. Undersøker om kvelden i bunnen av

Fjærlandsfjorden, noen sprette forekomster. Går utover til Vetlefjorden og legger ut lysbåten kl. 2000, på brukbare forekomster.

Det ble frisk vind og strøm og kolmulen sto dypt, så vi hadde ikke fangstmuligheter. Den 27/3 går vi til Bergen for å losse til Halvard Lærøy. Går fra Bergen den 28/3 for å undersøke de resterende områder på nordsiden av Sognefjorden. Undersøkte Vadheim- og Høyangerfjordene, finner der brukbare forekomster langs bakkekanten midtveis ute i fjorden. Legger ut lyset kl. 1900. Kaster den 29/3 kl. 0300 men kolmulen står for dypt til å fangste.

Det ser ut for at kolmulen er på vei inn til bunnen av fjorden for å gyte.

Går videre innover til Lønnefjorden, langs nordsiden av Sognefjorden, finner brukbare forekomster

nærmere land inn mot Vetlefjorden, legger ut lyset kl. 1900. Kastet den 30/3 kl. 0400. Fangst ca. 6 tonn. Kolmulen sto også her for dypt, for effektiv fangst.

Setter flere blysynker på nota for å gjøre ett forsøk til. Legger ut lyset om kvelden kl. 1900, kaster den 31/3 kl. 0400 og fikk en fangst på 10 tonn.

Går videre utover fjorden, en del forekomster i munningen av Risefjorden og Bø i ytre Sognefjorden.

Går den 1/4 videre utover Sognefjorden, undersøker rundt Gulafjorden, ingen registrering. Går videre til Bergen for lossing. Den 2/4 slutter vi av undersøkelsene etter kolmule og går fra Bergen til Haugesund etter endt lossing i Bergen.

Litteratur: «Rapporter» nr. 4, 1978, 22—25.

RAPPORT FRA LEITING ETTER POLARTORSK MED M/S «TRIPLEX» FRA 7/5—23/5 1979

Av skipper John Jensen

Mandag 7. 4 av mannskapet er kommet og vi sjekker noen trålblokker som ikke har vært i bruk på en tid.

Tirsdag 8. Det resterende mannskap om bord — tilsammen 12. Vi fortsetter i dag med å sjekke blokker og div. annet utstyr. Det blir tatt om bord 2 lodde-tråler og disse gjøres klar. Det var senkveld før vi var ferdig.

Onsdag 9. Tar proviant, bunkrer og fyller vann ved Shell. Likeså tar vi med 2 loddenøter, en 65 fv. og en 103 fv. dyp. Avgang fra Harstad kl. 1900, styrer farvannets kurser nordover langs leia.

Torsdag 10. Kl. 1100 har feil på proviantfrysen, og må opp til Hammerfest. Kl. 1330 frysa er i orden. Avgang fra Hammerfest. Vi forsøkte å få tak i is i Hammerfest, men anlegget var f.t. ute av drift så vi måtte gå til Havøysund for å hente is. Ankom Havøysund kl. 1700 hvor vi tok om bord 12 tonn is, avg. 1850.

Fredag 11. Kl. 0800 er i området i Tiddleybanken, her var det meldt om polartorsk tidligere, men etter flere kryss i området kunne vi ikke finne noe og fortsatte østover. Sender telegram for inngang i sovjetisk sone. Vi kurser østover langs N 72° 00'. På N 72° 10' E 38° 00' kommer vi til is. Vi følger iskanten med varierende avstand. På N 71° 30' E 40° 00' er det så is igjen. I dette område hadde vi tenkt å komme så langt øst som mulig og vi gikk da inn i noen smale råker, men vi kom aldri så langt øst at vi var i nærheten av Prestneset. Vi snur og leter på sørvest.

Lørdag 12. Vi er nede på pos. N 70° 37' E 39° 11'. Isen ligger hele veien her og den fortsetter videre på sør så langt vi kan se. Temperaturen i vannet (overflaten) er ca. — 1,5. Ingen registreringer av noe slag. Vi regner ikke med at vi kan komme lenger øst, så vi fortsetter på nordvest.

Søndag 13. I pos. N 74° 03' E 35° 30' ser en tynn skygge nede på 30 fv. ca. 5 fv. flo, vi er no helt ved iskanten. Ved pos. N 74° 00' E 35° 10' tråltrekk som viser smålodde 8—10 og 12 cm. En polartorsk 13 cm.

Mandag 14.5. Leter videre mot rekeflåten. «Thue jr.» har sett noe på loddet. Krysser igjennom en hel flåte norske og russiske reketralere, men kan ikke se noe på våre instrumenter.

Tirsdag 15/5. Kl. 1055 melder rekebåten «Holmøy» om registrering i pos. N 72° 36' E 29° 00' i 20—60 fv. dyp. Fra nevnte pos. styrte «Holmøy» rettv. 225 og hadde fremdeles noe på loddet. Snakker med Hamre i Fiskeridirektoratet. Tråltrekk i pos. N 72° 38' E 29° 03' tauet 15 min. ca. 1 hl. 12—13—14 og 15 cm lodde. I dette område var det lodde på et vidt område. Ellers var det en god del fugl i området og noen av disse var tilgriset av olje.

Onsdag 16. Går nå på nord mot iskanten. Kl. 1800 pos. N 75° 16' E 25° 15' er nå ved iskanten og skal forsøke å lete på øst langs kanten. Kl. 2130 tråltrekk, loddeyngel — 6 cm. Her så vi et tynt slør fra 20 fv. og mot overflaten, området var begrenset.

Torsdag 17. Pos. kl. 0900 N 74° 50' E 27° 08'. Drivis på alle kanter. En russisk tråler i pos. N 74° 40' E 27° 51'. Har fulgt iskanten i hele dag. I et område var det en god del springer, ellers har vi sett noen få sel. Fortsetter på østlig kurs.

Fredag 18. Har vært noe lenger mot øst, men ingen ting å se, forandrer vestover. Pos. kl. 0930 N 74° 05' E 31° 20'. I pos. N 74° 05' E 30° 55' to båter (ikke fiskebåter), den ene heter «Kolguev», hadde kvit skorstein med blått band og en rød stjerne. Begge båtene gikk på øst med ca. 1 n. m. avstand mellom båtene. Kl. 2200, har nå is på nord.

Lørdag 19. Pos. kl. 0800 N 75° 06' E 20° 57' spredt is —2 gr. i overflaten. Snakket med en kvalbåt som lå i Kveitholla. Kvalen som ble skutt hadde stor lodde i seg. Kvalbåten berettet også om en russisk flåte vest i kanten som fisket med flytetral, likeledes om at han hadde vært oppunder en russer som heiv trålen, og her stod det lodde i vingene på trålen. Helt under Bjørnøya i pos. N 74° 27' E 18° 44' lå 10 russiske båter. Oljebåt, slepebåt, vannbåt og to moderfartøyer med fiskebåter på hver side. Båtene lå ca. 1 n. m. av land.

Søndag 20. Har krysset vest i kanten av Bjørnøya, men ingen ting å se. Russiske båter fortsetter på vest og nordvest. Siger mot Bjørnøya. Tenker å se på Leirdypet, Fingerdypet og Gardarbanken. Kl. 1700 siger på sørvest. Har undersøkt til E 25° 00' langs hele kanten — ingen registrering. Kl. 2300 pos. N 73° 48' E 21° 48' 7 russiske trålere i området, det

er 275 fv. til botn. Ser et tynt slør og gjør et tråltrekk, små lodde 10 og 11 cm. Går 1,5 time ved siden av en russisk tråler, men han hiver ikke.

Mandag 21. Kurser mot Ingøydypet, men ser ingen ting. Kurser mot land.

Tirsdag 22. Kl. 1200 ankom Harstad, fyller vann. Kl. 1500 ankom Kilbotn og tar i land tråler og div. utstyr, skal fortsette med nøtene i morgen.

I løpet av turen hadde vi skiftende værforhold fra lett bris til sterk nordøst kuling. Temperaturen i luften varierte også ganske sterkt fra 5 varmegrader til —13 gr. ved iskanten. Det ble søkt kontinuerlig — bortsett fra noen timer under Bjørnøya hvor vi spiste middag i smult farvann. Det vi så på våre instrumenter var heller lite, bortsett fra i det området hvor den store lodda stod. Når det gjelder dette område så vil jeg anta at et trålfiske ville være mulig, det var for det meste slør, men også små asdic kontakter i et vidt område.

Vår optimisme var vel for stor. Vi hadde tenkt at vi ikke skulle bli fri for polartorsk, så derfor tok vi med is ut slik at vi kunne levere eventuell fangst til dyrefôr i land.

Skal en gjøre seg opp en mening, må det bli at turen skulle vært minst 1 mnd. senere.

Før vi gikk ut på tur lå reketralerne og meldte om polartorsk ved Tiddleybanken og området omkring. I det østlige området, som var det mest interessante, ble vi hindret av is, så her var det ikke noe å gjøre.

RAPPORT FRA LEITEFISKE ETTER PIGGHÅ MED M/S «BRIMØY» I TIDEN 26/3—30/3 1979

Av skipper Norvald Bugge

Etter avtale med fiskerisjefen i Sogn og Fjordane begynte leitingen syd av Sulisker mandag den 26/3 1979 og fortsatte vest og sydover på vestsiden av Hebridene mellom 12 mils grensen og eggakanten på dybder mellom 35 og 85 favner.

Vi fortsatte med leitingen sørover til 54° 50' nordlig bredde. En prøve gav brukbart resultat — 30 store fisk, og vi forsøkte derfor med en stubb (4800 krok) på dette feltet. Den gav ca. 1000 kg pigghå. Vi forsøkte flere prøver i samme område, men uten å finne fisk. Det ble derfor returnert til vanlige felt igjen, fra NW av Cap Wrath og North Rona og østover til Orknøyane og Shetlandsøyane. Det ble prøvd med stamper og stubber hele døgnet på alle

vanlige posisjoner der vi i tidligere sesonger har fanget pigghå men resultatet var like magert over hele linjen. Vi fortsatte videre øst av Shetland til Fair Isle fremdeles uten å finne brukbare forekomster. Gikk etter konferanse med fiskerisjefen igjen vestover og forsøkte på Papa-banken og nord av denne uten å få fisk på prøvene i det hele tatt.

Turen ble avsluttet torsdag 5/4 nord av Papa-banken for å kunne levere fangsten før helgen. Ankomst til Måløy fredag 6/4 1979 kl. 1050. Levering av fangst samme dag.

Litteratur: «Rapporter» nr. 1, 1979.

RAPPORT FRA LEITETJENESTE ETTER SEI MED GARN PÅ STREKNINGEN HALTENBANKEN—RØSTBANKEN I TIDEN 26/3—9/4 1979

Av skipper Harald Torgnes

Fartøy: N-119-BR «ROLLON».

Redskap: Seigarn (garn av nylontråd), normalt trukket 200—250 garn pr. døgn.

Mannskap: 10 mann.

Den praktiske gjennomføringen av leitetjenesten

Området Nordøyen—nordre del av Røstbanken ble undersøkt. Det ble foretatt trekking av garn på Nordøyfeltet, Sklinnabanken, Trænabanken og Røstbanken.

For posisjoner, fangstmengde m.m. vises til fangstjournalen.

Kommentar

Seigarnfisket på Haltenbanken har vanligvis blitt avsluttet rundt 20.—25. mars. Fiskerne som har drevet dette fisket har lenge hatt et utbredt ønske om å få avklart om seien har andre gytefelt enn Haltenbanken. Dette for om mulig å kunne drive fisket i andre områder samt få en forlengelse av sesongen utover avslutningen på Haltenbanken.

I uken før leitetjenesten kom i gang (uke 12) kjenner man konkret til at et fartøy etter endt sesong på Haltenbanken gjorde forsøk også på Sklinnabanken med godt resultat. På 250 garn nattstått bruk ble det oppnådd fangst på 3.000 fisk, derav 1.200 sei. Denne fisken gikk etter sild, og forflyttet seg raskt og uberegnelig, slik at fisket raskt dabbet av.

Ved vår trekking i det samme området, 29/3 d.å., kunne vi tydelig merke silderogn i garnene og i fisken.

På Trænabanken undersøkte vi et større område, og det ble trukket bruk 2 dager uten nevneverdig resultat. Ut fra våre undersøkelser er det ikke mulig å kunne fastslå hvorvidt det har vært forekomster av betydning tidligere i sesongen.

I forbindelse med leitetjenesten på Røstbanken undersøkte vi områder vest og nordvest av Røst hvor vi hadde kjennskap til at det tidligere år hadde vært brukbare forekomster. Dette ble resultatløst, ingen registreringer av fisk.

Etter dette fortsatte vi nordover til en banke (av fiskerne kalt Moskenesgrunn), og det ble der gjort gode registreringer av sei og torsk. Det ble gjort 4 trekk av bruk i dette området med varierende resultat, se journalen st. nr. 14—32.

Røst — innerside ble undersøkt 5/4—6/4, med trekking av 200 garn, resultat 800 fisk, derav 600 sei.

Etter trekking 6/4 fortsatte vi letingen sør og sørvest på Røstbanken og langs Trænas ytterside, uten å registrere fisk.

Konklusjon

De erfaringer vi har gjort tyder på at letingen kom for sent i gang til at man kan få fullgode resultater. Et bedre tidspunkt ville vært start primo mars.

Det sene oppstartingsstidspunkt, samt et spinkelt grunnlag og begrenset tidsrom, gjør at man vanskelig kan si noe sikkert om forekomster og muligheter for lønnsomt fiske.

Imidlertid har vi med bakgrunn av den leting vi har foretatt dannet oss følgende bilde av forholdene i år.

Sklinnabanken:

Mye tyder på at det her har vært gode forekomster av sei som ville gjort et lønnsomt fiske. Sildeforekomstene i samme området ser ut til å ha virket inn på fiskens forflytning, og det er derfor ikke mulig for oss å si noe sikkert om hvor lang tid man her ville kunne fortsette fisket.

Trænabanken:

Ingen registreringer av sei under vår leting.

Røstbanken:

Det er trolig i dette området seigarnfisket ville kunne pågå lengst ut i sesongen. Seien stod her forholdsvis konsentrert på begrensede områder. For et mindre antall fartøy ville det her til en viss grad vært mulig å oppnå lønnsomt fiske.

Litteratur: «Rapporter» nr. 1, 1977.

Fangstjournal for garn. M/S «Rollon»

St. nr.	Satt								Dradd				Fangst Fiskesort og mengde.	
	1979 Dato	Kl.	Feltets navn	Fra		Retn.	Dyp fv. Fra-til	Ant. garn	Fra		Til		Anmerkninger.	
				Kjede	Posisjon				Dato	Kl.	Dato	Kl.		
1	27/3	1810	Nordøfeltet	4E	J 4,00—A 40,05	345°	60—120	50	28/3	0600	28/3	0730	41 stk.	79 stk.
2	»	1830	»	4E	I 18,10—A 40,10	345°	78—93	50	»	0735	»	0900	25 »	99 »
3	»	1845	»	»	I 17,00—A 40,12	345°	75—100	50	»	0930	»	1100	15 »	76 »
4	»	1910	»	»	I 16,15—A 40,15	345°	75—93	50	»	1115	»	1300	15 »	42 »
5	28/3	1850	Sklinnabanken	4E	I 7,00—A 47,15	035°	90—78	100	29/3	0530	29/3	0800	65 »	145 »
6	»	1930	»	»	I 7,80—A 47,40	035°	84—75	100	29/3	0830	29/3	1100	84 »	162 »
7	29/3	1840	Trænabanken	9E	D 15,90—E 33,50	045°	98							
8	»	1855	»	9E	D 16,40—E 32,10	045°	102—102	50	30/3	0840	30/3	0950	77 »	9 »
9	»	1920	»	9E	D 17,25—E 32,30	045°	110—102	50	30/3	0605	»	0730	55 »	3 »
10	30/3	1830	»	9E	D 17,25—E 32,30	045°	108—111	50	30/3	0430	»	0550	56 »	3 »
11	»	1845	»	9E	F 3,00—E 32,00	070°	97—108	50	31/3	1005	31/3	1120	21 »	12 »
12	»	1845	»	9E	F 3,00—D 47,80	070°	108—112	50	31/3	0830	31/3	1000	7 »	14 »
13	»	1920	»	9E	F 4,00—E 32,00	070°	98—107	50	31/3	0630	31/3	0755	14 »	19 »
13	»	1935	»	9E	F 4,00—D 47,90	070°	108—115	50	31/3	0500	31/3	0625	9 »	17 »
14	31/3	Fortsatt nordover. Undersøkt området vest og nordvest av Røst. Ingen registrering av fisk.												
14	1/4	1845	Røstbanken	3E	G 31,90—C 79,30	295°	81—84	50	2/4	0945	2/4	1110	56 »	52 »
15	»	1900	»	3E	G 31,75—D 50,60	295°	87—80	50	2/4	1255	2/4	1420	15 »	50 »
16	»	1920	»	3E	G 31,70—D 79,70	300°	80—81	50	2/4	1115	2/4	1230	25 »	40 »
17	»	1940	»	3E	G 34,70—D 79,00	300°	81—82	50	2/4	0745	2/4	0915	99 »	68 »
18	1/4	2000	»	3E	G 34,90—D 77,90	300°	80—78	50	2/4	0600	2/4	0730	140 »	430 »
19	2/4	1830	»	3E	G 34,70—D 78,10	295°	80—80	50	3/4	0615	2/4	0730	27 »	77 »
20	2/4	1845	»	3E	G 34,30—D 78,90	295°	83—82	50	3/4	0740	2/4	0900	118 »	191 »
21	2/4	1900	»	3E	G 37,20—C 79,95	300°	81—81	50	3/4	1240	3/4	1400	233 »	107 »
22	2/4	1915	»	3E	G 37,45—C 79,40	300°	81—82	50	3/4	1110	3/4	1230	213 »	129 »
23	2/4	1940	»	3E	G 37,90—C 78,15	300°	78—75	50	3/4	0930	3/4	1100	27 »	279 »
24	3/4	1730	»	3E	F 45,00—D 50,40	315°	95—96	50	4/4	1130	4/4	1300	9 »	50 »
25	3/4	1755	»	3E	F 44,45—C 79,70	315°	96—98	50	4/4	0830	4/4	0945	12 »	62 »
26	3/4	1820	»	3E	F 44,15—D 50,10	315°	95—96	50	4/4	0650	4/4	0810	6 »	46 »
27	3/4	»	»	3E	F 43,65—C 79,20	315°	96—100	50	4/4	0950	4/4	1100	8 »	61 »
28	3/4	1900	»	3E	F 43,25—C 79,30	315°	96—99	50	4/4	0530	4/4	0645	21 »	22 »
29	4/4	1530	»	3E	F 38,40—C 72,00	290°	99—96	50	5/4	0815	5/4	0935	2 »	30 »
30	4/4	1555	»	3E	F 39,10—C 71,85	290°	87—87	50	5/4	0940	5/4	1045	1 »	31 »
31	4/4	1940	»	3E	F 39,20—C 72,00	290°	90—95	50	5/4	0500	5/4	0615	1 »	40 »
32	4/4	2005	»	3E	F 38,65—C 71,10	290°	96—102	50	5/4	0625	5/4	0745	1 »	23 »
33	5/4	1800	Røstgarnhav	9E	C 22,10—A 39,12	350°	77—72	50	6/4	0635	6/4	0745	175 »	32 »
34	5/4	1845	»	9E	C 14,00—A 40,55	350°	85—78	50	6/4	1000	6/4	1120	234 »	27 »
35	5/4	1855	»	9E	C 13,95—A 40,40	350°	87—80	50	6/4	1125	6/4	1220	42 »	15 »
36	5/4	1930	»	9E	C 20,10—A 39,55	360°	83—75	50	6/4	0750	6/4	0920	203 »	72 »

RAPPORT FRA FORSØKSFISKE MED NOT ETTER SEI I TIDEN 14/5—21/6 1979 MED
M/S «MARI JOHANNE», T-297-TK

Av skipper Einar Kristiansen

Mandag 14. mai. Avg. Tromsø kl. 1815. Kurser ut mot Fugløya. Det er dårlig vær, stiv nordvest kuling, snøbyger. Kl. 2245 fortøyd i Vannvåg.

Tirsdag 15. mai. Kl. 0900 starter opp og siger ut i sundet og begynner å søke etter sei, er ute på Bugrunnen. Det er ikke noe registrering. Det er fremdeles dårlig vær, liten nordvest kuling, snøbyger. Kl. 1930 ank. Vannvåg, fortøyer for dårlig vær.

Onsdag 16. mai. Ligger i Vannvåg. Kl. 1700 starter opp, og går ut fra Vannvåg. Vinden er nå spaknet til laber nordøst bris, enkelte lette snøbyger. Er og lodder på grunnene utover til Alangstaran og Gjesvær. Det er ikke noe å se.

Torsdag 17. mai. Kl. 0100. Siger nå øst mot Sørøya. Kl. 0345 slakker opp og begynner å søke i området fra Grunnbakk og innover til Håen. Kl. 0900 går opp til Hasvik. Været stiv nordøst kuling.

Fredag 18. mai. Kl. 1040 avg. Hasvik. Leiter ut fram med kanten mot Rundingen og Grunnbakk og videre til Råsa, ingen registrering. Går langs med kanten østover til Tubåen og inn ved Tarhalsen og inn til Hjelman. Kl. 2145 stimer østover.

Lørdag 19. mai. Kl. 0110. Tvers av Havøygavlen, stimer øst. Kl. 0400. Går ut langs med Helneslandet. Det er noe slørregistrering i 40 til 60 favners dybde. Kl. 1800. Går opp til Honningsvåg.

Mandag 21. mai. Siger ut med Helneslandet, derfra til Sværholt inn Laksefjorden til Kartøya. Ut til Finnkjerka. Det er endel slørregistrering som kan være hyse. Kl. 0820 bakker opp med Helneslandet igjen, søker ned mot Slyppen. Det er litt å se helt på bunn. Kl. 1615 begynner å gå vestover igjen. Går fram ved Gjesvær, Hjelmesøya og Finnesråsa, ingen registrering.

Tirsdag 22. mai. Er og lodder på Tubåen og Råsa, ingen registrering. Kurser opp til Rundingen. Gjør et kast her, men det er mye strøm så vi får ikke fangst.

Onsdag 23. mai. Ligger i området Rundingen. Det er en del registrering, men for spredt til å kaste etter. Kl. 2130 begynner å sige vestover.

Torsdag 24. mai. Er og leter på Gjesbåen og inn på vestsiden av Alangstaran, ikke noe å se. Fortsetter vestover til Fugløybanken. Det er bra å se på Kveitgrunnen, men ikke notforhold. Får feil med decca navigator. Må gå til Tromsø for reparasjon. Kl. 1915 ank. Tromsø.

Fredag 25. mai. Ligger i Tromsø.

Lørdag 26. mai. Ligger i Tromsø.

Søndag 27. mai. Ligger i Tromsø. Kl. 1745 avg. Tromsø. Kurser ut mot Fugløya.

Mandag 28. mai. Er på Nyskallen og ser ingen registrering. Fortsetter mot Loppa, går over alle grunnene der, ikke noe å se. Fortsetter til Rundingen. Har uti en gang. Får en liten slump på 6 tonn.

Tirsdag 29. mai. Er i Kårhavna og lossrer.

Onsdag 30. mai. Kl. 0300 går ut i fra Hasvik. Søker nedover til Rundingen. Det er noe registrering, men det er grunt og seien står langs med bunn i ca. 40 til 60 favner. Har uti en gang. Er fast i bunn med snurpelina og river flere store hull i nota.

Torsdag 31. mai. Kl. 0140. Stimer vestover og leiter. Kurser for Taran. Lodder rundt Taran og Gjesbåen. Det er ikke noe å se. Det blir vestlig kuling. Går opp til Torsvåg.

Fredag 1. juni. Kl. 0200 avg. Torsvåg. Kurser ut mot Kveitgrunnen. Det er mye å se, men ikke notforhold for oss. Kl. 0700. Kurser opp mot Fugløya. Det er noe å se ved Brusen. Kan ikke kaste, det er dårlige bunnforhold.

Lørdag 2. juni. Ligger i Tromsø.

Søndag 3. juni. Ligger i Tromsø.

Mandag 4. juni. Kl. 1800 avg. Tromsø. Kurser østover.

Tirsdag 5. juni. Går ut mot Fugløya. Er på Bugrunnen og ved Fugløya, ikke noe å se. Været frisk vest bris som øker til kuling.

Onsdag 6. juni. Kl. 0500. Kurser mot Rundingen. Kl. 1420. Kaster, får ikke fangst. Får armen rundt sonaren, må gå til lands.

Torsdag 7. juni. Er inne ved Hasvik. Det er noe å se her. Kaster en gang. Får ikke fangst. Kl. 1800 stimer østover.

Fredag 8. juni. Er på Østfinnmarka.

Lørdag 9. juni. Er på Østfinnmarka.

Søndag 10. juni. Er på Østfinnmarka.

Mandag 11. juni. Er på Østfinnmarka.

Tirsdag 12. juni. Er på Østfinnmarka.

Onsdag 13. juni. Er på Østfinnmarka. Kl. 2245 begynner å stime vestover.

Torsdag 14. juni. Kl. 0700. Tvers av Bendøya. Er og lodder i Råsa, ikke noe å se. Fortsetter til Rundingen. Her er noe registrering. Kaster, får ikke fangst.

Fredag 15. juni. Kl. 0115. Kaster igjen, får ca. 20 tonn. Går til Vannavalen og lossar. Kl. 1720 avg. Vannavalen. Kurser for Kveitgammen. Det er ikke noe å se. Kurser for Taran.

Lørdag 16. juni. Er og lodder rundt Taran og Gjesbåen. Det er ikke noe å se. Kl. 0130, kurser for Rundingen. Det er ikke noe å se, og dårlige strømforhold. Kl. 1520 begynner å sige vestover. Kl. 2130 ank. Tromsø.

Søndag 17. juni. Kl. 1800 avg. Tromsø. Kurser østover.

Mandag 18. juni. Kl. 0315, bakker opp på Rundingen. Det er noe å se, men spredt og dypt. Det er frisk nordvest bris, siger inn mot Hasvik.

Tirsdag 19. juni. Er nedenfor Hasvik. Kl. 1630, kaster, får ikke fangst. Det er ikke noe å se igjen.

Onsdag 20. juni. Kaster en gang. Får ikke fangst. Det blir mindre å se. Går ned til Rundingen. Her er ikke noe å se.

Torsdag 21. juni. Kurser vestover. Kommer til Bugrunnen kl. 2100, kaster, blir fast i bunn med snurpelina og river mye. Må gå til bøteri med nota. Forsøket avsluttes nå.

Fangstjournal for not. M/S «Mari-Johanne».

1979 Dato	Kl.	Satt		Dyp fv. meter Fra—til	Fangst. Fiskesort og mengde. Anmerkninger.
		Kjede	Fra Posisjon		
14/5	1800		Avg. Tromsø, kurser utover mot Fugeløya		Tar fast i Vannvåg
15/5	1000		Går ut, søker etter sei i Vannsund og ut mot Bugrunnen		
22/5		E7	Været liten nordvest kuling, snøbyger D 68,5 grønn skille C. D		Bommer
28/5		»	»	50—60 fv.	8 tonn rund sei
6/6		»	»	»	Bommer
7/6			Hasvik	90 fv.	Bommer
9/6			Nordnordvest av Finn- kjerka	100 fv.	20 tonn sløyd hyse
12/6			Midtfjords Tana	80 fv.	Bare lodde
15/6			Rundingen	50—60 fv.	28 tonn rund sei
19/6			Hasvik	40 fv.	1600 kg rund sei
20/6			»		Bommer
21/6			Bugrunnen. River av noten, må gå til bøteri		

RAPPORT FRA FORSØKSFISKE ETTER MAKRELL MED DRIVGARN FRA OSLOFJORDEN
TIL RYVINGEN 2/5—16/5 1979 MED M/S «BRIS» VA-62-K

Av skipper John Nilsen

M/S «Bris» har nå sluttet av fisket etter makrell. Fisket kom sent i gang på grunn av det kalde været på Sørlandet i vinter- og vårmånedene. Temperaturen i sjøen har vært langt under det vanlige for årstiden. Som det sees av dagboken kom ikke fisket i gang før rundt den 10. mai. Men jeg har inntrykk av at fiskerne er fornøyd med forsøkene, da de jo blir spart for mye bomkjøring.

DAGBOK

2. mai kl. 1500. Ut fra Flekkerøy med kurs syd. Det er lett SV bris. Vi målte temperaturen utover, og vannet var 3 grader. Kjørte i 4½ time til 50 fvn. Kl. 2000. Satte lenker i SSO. Kl. 2200. Begynte å dra, fant 2 stk. makrell.

3. mai kl. 1500. Ut fra Flekkerøy med kurs SSV. Kjørte i 3 timer til 160 fvn. Frisk NV vind, kaldt vær. Temperatur i sjøen 2½ grader. Kl. 2000. Satte 60 garn i SSO. Kl. 2200. Begynte å drage. Fangst — ingen makrell.

4. mai kl. 1500. Gikk fra Flekkerøy, kurs SSO. Fint vær men kaldt. Kjørte til 40 fvn. Ingen registrering på loddet. Sjøtemp. 4 grader. Kl. 2000. Satte 70 garn i SSO. Ingen fangst.

7. mai kl. 14.30. Gikk ut fra Flekkerøy med kurs SVTS. Fint vær, men kaldt. Kjørte til syd av Ryvingen til 70 fvn. Sjøtemp. var 4 grader hele veien. Kl. 2000. Satte lenker i SSO. Fangst 80 stk. makrell.

8. mai kl. 1430. Reiste fra Flekkerøy med kurs SSV. Kjørte til 60 fvn. Sjøtemp. 4½ grader. Kl. 2000. Satte lenker i NV. Fangst 32 makrell.

9. mai kl. 1400. Gikk ut fra Flekkerøy. Kurs SOTO av Oksøy fyr. Kjørte til syd av Grimstad i 55 fvn. Sjøtemp. 4,5 gr. Kl. 2000. Satte lenker i NV. Fangst 14 stk. makrell.

10. mai kl. 1500. Gikk fra Grimstad med kurs SO. Kjørte til syd av Arendal 10 mil av land. Frisk NV vind. Sjøtemp. 6 gr. Kl. 2000. Satte lenker i VNV. Fangst 2 stk. makrell.

RAPPORT FRA FORSØKSFISKE ETTER MAKRELL MED M/S «MYNTEVIK» R-58-ES FRA
RYVINGEN TIL VEST AV FEISTEIN FRA 2/5—16/5 1979

Av skipper Gerhard L. Hestnes

Startet onsdag den 2/5, 210° av Egersund 40 n. mil, pent vær. Sjøtemperatur + 3,5 °C, dybde 60 favner og fangsten ble 21 kg og ble levert den 3/4 på Egersund fryseri.

Torsdag 3/5. 250° av Egersund 38 n. mil, frisk bris av NV, dårlige forhold med snøbyger, sjøtemperatur + 3 °C. Satte på 60 favner og fangsten ble 8 kg og ble levert på Egersund fryseri 4/5.

Fredag 4/5. 225° av Lista, frisk bris av NV med snøbyger, sjøtemperatur + 2 °C. Satte lenken på 70 favner og fangsten ble 14 kg og ble levert den 5/5 på Egersund fryseri.

Mandag 7/5. 225° av Lindesnes 44 n. mil, pent vær, gode strømforhold. Sjøtemperatur + 4 °C. Satte lenken på 80 favner og fangsten ble 50 kg og ble levert den 8/5 i Korshavn.

Tirsdag 8/5. 180° av Lindesnes, pent vær, gode strømforhold, sjøtemperatur + 4 °C. Satte lenken på 65 favner og fangsten ble 110 kg og ble levert den 9/5 i Korshavn.

Onsdag 9/5. 180° av Rekefjord, frisk bris av NV, hard strøm, sjøtemperatur 4,5 °C. Satte lenken på

50 favner og fangsten ble 329 kg og ble levert den 10/5 i Rekefjord.

Torsdag 10/5. 225° av Egersund, lett NV bris, sjøtemperatur + 4 °C. Satte lenken på 60 favner og fangsten ble 1142 kg og ble levert den 11/5 i Rekefjord.

Fredag 11/5. 225° av Rekefjord, pent vær, sjøtemperatur 4 °C. Satte lenken på 70 favner og fangsten ble 1060 kg og ble levert den 12/5 på Egersund fryseri.

Mandag 14/5. 225° av Egersund, lett SV bris, pent vær, sjøtemperatur 6 °C. Satte lenken på 70 favner og fangsten ble 656 kg og ble levert den 15/5 på Egersund fryseri.

Tirsdag 15/5. 200° av Egersund, pent vær, tykk tåke, sjøtemperatur + 5 °C. Satte lenken på 80 favner og fangsten ble 685 kg og ble levert den 16/5 på Egersund fryseri.

Fredag 18/5. 230° av Egersund, laber bris, gode strømforhold, sjøtemperatur + 5 °C. Satte lenken på 80 favner og fangsten ble 1665 kg og ble levert den 19/5 på Egersund fryseri.

RAPPORT FRA FØRSØKSFISKE ETTER MAKRELL MED GARN FRA 2/5 TIL 16/5 1979,
S.V. AV UTSIRA TIL VEST AV BULANDET MED M/K «FEIØY» R-70-V

Av skipper Mathias Løvland

M/K «Feiøy» gikk ut fra Utsira den 2/5 d.å. kl. 1230 og styrte 280°. Det var dårlig vær og vinden økte på, men vi fortsatte på denne kurs med redusert fart til kl. 1625 da vi hørte kulingvarslene. Vinden bare økte så vi gjorde vendereis til Utsira. Temperaturen på sjøen ca. 20 n. mil var 4°.

Torsdag 3/5 var det ikke vær å gå ut. Kulingbyger fra VNV.

Fredag 4/5 kl. 1230 gikk vi ut fra Utsira og styrte 280°, vinden hadde løyet noe så det gikk noenlunde bra utover. Kl. 1625 hørte vi på værmeldingene som var heller dårlige, men vi fortsatte utover tross vinden var liten vestlig kuling med haglbyger. Forholdene var helst dårlige.

Kl. 1730 var vi kommet i vestre kanten av renna på 150 f. Sjøtemperaturen hadde da steget fra 4° til 5°. Vinden bare økte men vi fortsatte utover til 75 favners dyp, her viste sjøtemperaturen 6°.

Kl. 2000 satte vi ut 100 garn tross dårlige forhold.

Kl. 2300 begynte vi å trekke garna og fangsten ble ca. 230 kg.

Lørdag 5/5 kl. 0100 satte vi kursen for Utsira og var i land kl. 0730.

Mandag 7/5 kl. 1300 gikk hele makrelldrivgarnsflåten ut til den ovennevnte posisjon. Vi styrte da lengre nord 305° og satte 140 garn 54 n. mil av Utsira på 132 favner, sjøtemperatur 6,5° fint stille vær. Fangsten ble 60 stk. makrell. Det var i natt opp i 2 tonn i den posisjon vi var i natt til 5/5. Vi ligger ute, men går nordover til vi er 55 n. mil vest av Skarvøy. Det blir i østre kant av Bergen Bank, dybde 70 favner. Sjøtemperatur 7°, fangst 150 kg. Vi går inn til Telavåg og leverer fangsten og melder av til Fiskeridirektoratet.

Onsdag 9/5 satte vi 140 garn 42 n. mil vest av Holmengrå fyr på 150 favner. Sjøtemperatur 7°. Fangsten ble 415 kg som vi leverte i Telavåg. Vi hadde på vei innover mot land kontakt med en makrelldriver som var ca. 12 n. mil lengre nord. Han hadde en fangst på ca. 300 kg.

Torsdag 10/5 satte vi 140 garn 45 n. mil 260° av Telavåg. Sjøtemperatur 7°, 150 favner svak SO bris. Fangst 132 kg som vi leverte på Utsira. Vinden øker fra sydøst på vei til lands.

Fredag 11/5. Kuling fra sydøst og hele flåten ligger inne.

Mandag 14/5. Etter overenskomst med fiskerne her på Utsira satte vi 140 garn 20 n. mil 295° av Utsira, sjøtemperatur 5,5°, fangst 311 kg som vi leverte på Utsira 15/5.

Tirsdag 15/5 var vi på vei til Revet og gikk fra Utsira kl. 1400. Det var stille vær og solskinn. Vi styrte 245°. Det var mer å se på ekkoloddet og sjøtemperaturen var plutselig kommet opp i 7,5°. Vi bestemte oss derfor å prøve nærmere land og stoppet ca. 23 n. mil av Utsira. Her var det en hel del å se på ekkoloddet. Vi satte 140 garn som vanlig. Fangsten ble 3429 kg som vi leverte på Utsira 16/5.

Kontaktet også 16/5 Fiskeridirektoratet, Vermund Dahl. Vi mente begge at det ikke var noe behov for prøvofiske lenger.

Det har vært en usedvanlig sur og kald vår. Men fiskerne her mener at forsøksfiske kom en uke for sent i gang. Noen mener at det kunne ha vært tatt fangst på det feltet vi var første natten.

Makrellen har vært stor, ikke blanding med mindre. Det ser ut som det bare er eldre årsklasser som er kommet under land. Kvaliteten er fin.

Av Helge Otterlei

Generelt

Konstruksjonen av denne trålskovl er kommet i stand på bakgrunn av tidligere erfaringer høstet ved bruk av andre typer og ved differensierte bunnforhold.

Siden en begynte med otertrål og skovler har mangt og meget vært forsøkt, ikke alt med like stort hell.

Mange ganger kan det være *noe* ved en nyskapning som kan brukes, men ikke alt. Videre kan det være vanskelig å lansere, eller å få godtatt nye ideer. Det må mange ganger tilpasses gradvis.

Disse trålskovlene representerer i seg selv ikke noe nytt, men en har plukket ut de beste egenskaper fra andre typer og satt sammen til et hele.

Skapet — formen

Av det en vet i dag er det nødvendig at bunntrålskovlene følger bunnen på en tilfredsstillende måte. Det fiskes på forskjellige bunnforhold; stein-, leire- og sandbunn. Som følge av bunnens hård- eller mykhet blir det en variert åpning på trålen.

Poenget ved en eggformet skovl er at bare en liten del av sålen pløyer bunnen. Gangen blir stødigere. Derved blir det også mindre variasjon i trållåpningen. Som kjent er det viktig alltid å ha korrekt åpning på trålredskapet og en oppnår således maksimalt fiske. Videre forårsaker fasongen at skovlene blir mindre utsatt for å sette seg fast i leirbunn eller banker. Tilnærmet samme form over og under den horisontale «midtaksen» gir også en bedre balanse, spesielt når største halvbredde over «midtaksen» er 5 cm større enn under.

V-formen på skovlene gjør at de er lettere å få grei ved setting, og de følger bunnen bedre enn andre typer. De kan settes ved større fart og dermed spares tid. En har også større sikkerhet for å få redskapet greit til bunns. V-formen oppnås ved å knekke skovlen 17° fra planet, over og under langs den horisontale «midtakse».

Splitthull

Skovlene forsynes med langsgående splitthull i et bestemt mønster. Splitthullene er 30 mm brede, 300 mm lange og den horisontale avstand mellom splitthullene er 200 mm. Avstanden mellom hver rad splitthull er 250 mm. Dette gjøres for å minske vakuemet på baksiden av skovlene som dermed får en roligere gange. Antall splitthull varierer med skovlenes størrelse.

Arealet av splitthullene må avpasses etter skovlens areal.

Sålen — skoen

Sålen er delt i tre eller fire deler, alt etter størrelsen på skovlen, og den er forsynt med en spesiell anordning for hurtigst mulig å kunne skiftes ut, samtidig som den ikke så lett skal løsne og falle av under bruk. De tre eller fire delene skal kunne skiftes ut enkeltvis eller alle samtidig. Dette kan gjøres ute på sjøen med enkle hjelpemidler. Sålen er festet til skovlens nedre egg som består av en solid rektangulert stål-sko. Sålens for- og akterkant er festet til denne skoen ved hjelp av horisontale gjennomgående bolter. I sålen er hullene for boltene en smule avlange slik at sålen har muligheter for å vandre i lengderetningen.

I sålens innvendige bunn er påsveisert to til tre «neser» som viser akterover og med kontrahull i skoens underside.

Hensikten med «nesene» er at når skovlen blir slept forover langs bunnen vil friksjon og slag mot sålen presse «nesene» opp i kontrahullene og derved hjelpe til med å få en stødig forbindelse mellom sko og såle selv ved slitasje og deformasjon av sålen.

Trekket — brakerten

Trålskovlen skal ha en flate som gir en spredning i overkant av det tilsiktede. Brakertens forkant anbringes ca. 1/5 av skovlens lengde fra skovlens forkant. For å ha muligheter til å variere skovlens spredning anordnes to hengsler etter hverandre slik at brakertens forkant også kan anbringes lenger akter på skovlen. I og med at trekket kommer så langt frem vil det bli lettere å hive trålskovlen inn, og det vil bli en jevnere åpning på trålen — spesielt ved fiske i stor sjøgang og når det tråles med sjøen.

Tvangsstyring

Tvangsstyring kan brukes etter ønske, og er fortrinnsvis tenkt som en foranstaltning til bruk ved fiske på grunt vann. I de tilfeller der det må brukes forholdsvis meget slepewire gir tvangsstyringen større effekt fra skovlen. Mye slepewire uten tvangsstyring gjør at skovlen vil legge seg inn og ned slik at den skjærer i sjøen på en måte som gir liten effekt og dermed dårlig spredning. Tvangsstyringen vil med andre ord bevirke at skovlen vil stå rettere på bunnen og gi en bedre spredning av skovlen og dermed trålen. Fordelene ved tvangsstyring av skovlene blir en større sikkerhet for at de «lander» rett på bunnen; de får en mere korrekt gange på (langs) bunnen og det blir derved en riktig slitasje på sålens skjærkant.

Det blir også lettere å holde trålen grei ved både store og knappe svinger.

Tvangsstyringen består av fire kjettinger parvis festet for og akter på skovlen og samlet i et øye (sjakkel) hvor trekket til trålen kommer. Reguleringen av tvangsstyringen foretas enten ved at de to akterste kjettinger blir «sjaklet inn» i hull som er anbrakt i lengderetningen av skovlen, og det derved blir forskyvning i trekkpunktet, eller at øyet (sjakkelen) blir innsjaklet nærmere de to forreste kjettingenes trekkpunkt — eller begge deler.

Beskrivelse av skovlen med dimensjoner

Skovlen består av en eggformet 10 mm plate hvor den nederste delen blir påsveiset en sko av 2" × 3" rektangulert stål. På begge sider av platen, med nedre innfesting til skoen og med tilnærmet form av et segment, påsveises, som skissen viser, to 20 mm plater som forsterkning av den utsatte nedre del av skovlen. I forkant blir det også innfelt et lite stykke 20 mm plate på hver side av 10 mm platen. Langs hele omkretsen hvor det ikke er sko blir det påsveisstet en slite- og avstivningskant av 1½" rundtjern.

Skovlen blir knekket i lengderetningen i en 17 graders vinkel med planet langs en linje som deler skovlen i en øvre og nedre del. Den øvre delen skal være 5 cm bredere på det bredeste enn den nedre delen.

På innsiden av skovlen som skal være mest mulig slett blir det påsveisstet to doble hengsler hvor brakerten skal opplagres. Forkant av brakerten anbringes ca. 1/5 av skovlens lengde fra skovlens forkant. Bolten i hengslene skal være 1½". Brakerten skal være av 16 mm plate og langs forkanten og tre steder i lengderetningen bores huller hvor slepewiren kan innsjakkles.

En må sørge for nok gods rundt hullene slik at ikke skovlen ved påkjønning slites fra slepewiren. Hullene tilpasses 1" sjakkel eller etter ønske.

Et løfteøre påsveises mellom hengslene og et løftehull bores i skovlens øverste del nær avstivningskanten.

Til øvre delens utside i lengderetning påsveises to kanaljern til normal profil nr. 10 for avstivning. Avstanden mellom profilene skal være ca. 1/3 av øvre delens største bredde. Steget snipes i forkant slik at flensens ende kan sveises til skovlens forkant.

På tvers av skovlens utside påsveises som skissen

viser tre vinkelprofiler med steg: 200/100 × 12 og flens 100 × 10 mm. Avstanden mellom disse profilene skal være ca. 1/4 av skovlens lengde.

I steget skal det brennes ut huller som skal lette forbistrømningen av vann.

Et alternativ til de rett tversgående profilene er at de blir knekket ved «midtaksen» i en V-form med ryggen forover slik at de får en strømlinjet utforming.

På utsiden av skovlen påsveises som skissen viser ører til innsjakling av tvangsstyringen. Ørene må dimensjoneres slik at de motstår de krefter som oppstår fra strålen. Ørene i akterkant har flere huller i lengderetningen for alternativ innsjakling. Tvangsstyringen består av 4 kjettinglenker som samles i et øye (sjakkel). Kjettinglenken er 19 mm, dansk stål-kjetting, brun, eller tilsvarende kjetting.

For å kunne skifte ut sålen på en hurtig og enkel måte forarbeides den i tre eller fire deler, alt etter størrelsen (lengden) på skovlen. Sålen er U-formet. Den er 12 mm tykk og festes til skoen i for- og akterkant med 3/4" gjennomgående bolter. På undersiden av sålen påsveises som forsterkning et 12—24 mm flattstål for ytterligere å forlenge sålens brukstid (levetid).

En må være omhyggelig ved påsveisingen av dette flattstålet slik at den skarpe kanten (skjærkanten) mot skovlens innside beholdes.

På innsiden i bunnen av den U-formede sålen påsveises to til tre «neser» som er ca. 1" brede. «Nesene» vender akterover fra fartsretningen og det bores kontrahull i skoens underside hvor disse «nesene» skal passe inn.

Et alternativ til ovenstående er at det ikke brukes sko av rektangulert stål, men de tre platene nederst som tilsammen har en tykkelse på 50 mm formes som den nedre del av eggformen. Den U-formede sålen blir festet direkte til disse.

Tabell over trålskooler

Nr.	Lm	Bm	Vekt, kg	Fartøyets BHK
1	2,05	1,23	300	150
2	2,25	1,35	360	250
3	2,45	1,47	430	400
4	2,75	1,65	600	600
5	3,10	1,86	700	800
6	3,45	2,07	850	1000
7	3,75	2,25	1000	1300

A.s John Grieg